

Rolando Capelutti da Parma
Roma ± 1475
24 x 17 cm

Rolandi capelluti Chrysopolitani Philosophi. parmensis: ad Magistrū Petrū de gnalādris de parma: Cyrugicum optimum: Tractatus de curatione pestiferoruʒ apostematum. Incipit fęliciter.

XITVS RERVM PRVDENtia metit̄. Si prudēs ergo est animus tu9 exitū cōsidera & non principia quę sępe hoībus mellita esse uident̄ quoꝝ exitus est amarissimus Respice ne cū tota familia tua te corrumpas dū ingētia auri pōdera accumulare optas. Cognosco ęquidē ꝗ ad hoc piculū te poti9 auaricia inducit q̄ caritas. O quātos ad malū finē auaricia deduxit. Quid enī lucrari intendis in illa infelicissima urbe quę omī miseria plena est. Affirmo q̄cunq̧ dicis ꝗ regnante Epidimia a pestilentiatis magna munera medicis donant̄: tñ lucrari solidum sine piculo magis p̄staret q̄ cum piculo ducatū. In tuis lr̄is me rogas. ut mea expımēta & aliorū pitoꝝ medicoꝝ expta q̄ ad manus meas deuenerūt & practicā quā exercui ī nobilib9 urbibus in quibus regnante peste me reperi tibi in uno breui uolumīe scribere uellē. Crede mihi nō uana loquenti quę nūq̄ p̄ctice ſ tm̄ me cōsilio dedi. nōnullos tū ex pitus nr̄o tēpore cognouimus q seipos p̄ctice dederūt q morte pierūt. O immemor tuę familię ꝓpter lucrū morti te & tuos tradere noli: non metuis ea quę a cunctis metuenda sunt. Currēte. M. CCCC. LXVIII. Anno. me ī urbe nr̄a repi in q̄ nō pua & horrida uiguit pestis quā siı̄eʒ nūq̄ uidisse nec uidere credo. Null9 amor nulla caritas in parmigenis erat: sed omnis īmanitas & crudelitas in eis regnabat. Vicin9 vicino opē p̄star̄ nolebat. frater frēm: uiri uxores: & uxores uiros: pntes filios: & filii pntes delinquebant homines non tm̄ peste

ꝶ potius necessitate moriebant̃ Quod peius ꝓchiani uero nec cõfessionem nec sacratissimũ corpus xp̄i nec ex tremam unctionem infirmis donare uolebãt: fr̄es mẽdi cantes & perrochiani defũctoꝝ corpa in ꝓpriis urnis sepeliri uetebãt. q̃primuȝ ad aures officialium ueniebat ꝙ un9 aliq̃ egritudĩe laboraret immediate officiales cũ magna satellituȝ caterua gressus suos cũ furore & ĩpetu ad domũ illius accelerabant: uel illũ in domo recludere ul' de domo expellere: & ad sanctũ Leonbardũ ire facie bãt: q locus: hoĩm macellum erat. & in quo omne gen9 luxurię cõmittebat̃: plus immanitas & latrocinia in di cto loco uigebãt q̃ amor & caritas. In urbe uero tãta fa cinora ꝑpetrabant̃ qd̃ nec lingua fari nec manu scriber̃ possem. Per urbẽ subiratores officialiũ ibant. & si pau pm porcos repiebãt illos ĩterficiebant & uendebant: & ex dictarum carniũ porcinarũ comesticẽ magno regnã te calido ꝑut regnabat mille hoĩes infectati sũt & perie runt. Cũ ergo regnat pestis tanq̃ mortẽ porcinas fugi te carnes. Cessata epidimia medici qui pestilẽtiatis me debantur. ab officialibus detẽti & incarcerati fuerunt: illosqꝫ ĩputabãt mille latrocinia & homicidia cõmisisse: & pęcunias quas cum magno labore & periculo lucrati fuerũt eis arripuerunt. Ne tibi & cęteris legentibus te dium nr̄a pagina prestet q̃ breuius potero tuę petitioni pro posse satisfacere decreui.

X CORRVPTO AERE. ET EX corporibus supiorib9. Ex carestiaqꝫ & ex fectore cadauerũ. Ac etiã cõtagio pestilen tiã in corporibus humanis cõsurgere uide mus. Secreta naturę que a pitissimis phisicis antiqs & modernis ignota fuerũt sol9 de9 nouit. Ideo nõ sper nenda sed notãda sunt signa: que & in morte & post

mortē humanis corporib9 adueniebāt. Aliq peste mo riebant̃ qui in extremis q̄si ad os genua applicabant: & ita eoꝝ corpa atracta seu astriata remanebāt: & hoc magis fortib9 corporib9 adueniebat q̄ debilib9 & ꝓ stratis. Aliq peste moriebant̃ quorū corpa denigrata erāt. Aliq uero solū renes denigratos habebāt. Aliq moriebant̃ quoꝝ corpa tota mendata erant. Aliq so lū coxas & pectus mendatū habebāt. Aliq erant quo rū corpa a ꝓprio colore mortuoꝝ non mutabant̃ sed post aures uel iuxta oculū dextrū uel sinistrū nigredi nē quādaꝫ ad siſ̃itudinē lentis habebāt. Aliq etiā erāt q corpa crocea & tumefacta habebāt. Aliq etiā erant q in corpibus eoꝝ habebāt uesicā quādaꝫ ad siſ̃itudi nē glādis que lardone plena esse uidebat̃. Aliq etiam moriebāt̃ qui glādulas ī locis emūtoriis uſ̃ alia apata uenenosa in corpe tenebant. Aliq etiā suffocabāt̃ ab ore quoꝝ nō pua quātitas sanguinis emanabat. Faci le qdeꝫ est scribere: ſ; arduū & difficilimū est naturę se creta cognoscere posse. Multa egregia adiectiua nr̄is expimētis adiūgunt̃: ut uerū: ꝓbatū: mirabile: & exp tū: que in ꝓbatōe nō uera sed falsa esse cognoscimus. Iō poptīe locutus est sapiētissim9. Ypocras: in prima pticſ̃a āphyrismoꝝ & in p̄mo āphirismo cū dixit vi ta breuis: ars uero lōga: tpus acutū: expimentū uero fallax: Iudicium aūt difficile. Necesse est ergo sapiēti & expto medico ut pestilentiatis cōtinue a p̄ncipio in cōfortatōe cordis & spiritualiū cū rebus cor cōfortāti bus: & euacuatōibus uniuersalibus & pticularib9 bo noq; nutrimento instet. Ideo uerbis mentē aduertere debes qui onus pestilentiatoꝝ assumere intendis. qui busdā enim adueniebat acutissima febris cum maximo dolore capitis & passione renum: orisq; stomaci dolore

ac etiã lateꝝ & Ipocundrioꝝ & cum uomitu & nau
sea pulsu cordis casu uirtutis uel sincopi. Secũda uero
die ĩ locis emõtoriis glãdula uł aliud apa uenenosũ ut
antrax uel carbũcul9 in corpore oriebaṫ. Etiã quibus/
dã acutissima febris cum apate uenenoso & cum seuis
accidentib9 superius noĩatis mortẽ indicantibus adue
niebat. Si uero isti qbus hec seua accidẽtia adueniebãt
flomebanṫ spiritus cũ sanguine exiebat. Ideo hec cu/
ra soli etiã omnipotẽti deo seruanda est. Aliq etiã erãt
qbus adueniebat acutissima febris: cum apate ueneno
so sine accidentibus supius dictis. hos qdẽ sine ulla
mora a latere in q̊ apa ortũ erat flomare ĩpabamus si
uirtus & etas tollerare poterãt. Aliq etiã erãt quibus
acutissima febris cũ magno dolore capitis adueniebat
& in secunda die apa uenenosũ oriebaṫ. hi qdẽ si flo
mebanṫ orto apate. in uomitu: nausea: tremore cordis
& sincopi ĩcurrebãt & moriebanṫ. Aliq etiã erãt qb9
sine apate adueniebat: & ita ꝓfundebanṫ in somno qꝑ
astãtes nullo mõ eos euigilare poterãt & moriebanṫ.
Aliq etiã erãt q apa uenenosũ cũ acutissima febre &
ꝓfunditate somni tenebãt & moriebanṫ. Aliq etiam
erãt q acutissimã febrẽ sine apate & cũ apate in corpe
tenebãt & nũq̃ somnũ nec requiẽ cape poterãt & mo/
riebanṫ. Aliq etiã erãt q apata sine acutissima febre ĩ
corpe tenebant & solũ cum emplis maturantibus illa
ad exiturã deuenir̃ faciebãt. & etiã cũ cerotis & uncti
onibus ac etiã purgatõibus illa delebãt. Scire enĩ de/
bes qꝑ malignis & pestilentialib9 morbis citissima cõ
ueniunt remedia que si differunṫ nihil cõferunt. Ideo
principiis est resistendum ut ait poeta nõ insuauis prĩ
cipiis obsta. sero medicina patur. Cum mala plongas
cõualuere moras. Illis qbus acutissima febris cũ apate

& sine apate & cũ seuis accñtibus supius noĩatis mortẽ indicantib9 adueniebat omnino stomia. & solutiuũ pͥsta re recusabam9. sed hoc modo eis succurrere impabam9 Aduerte ꝙ pestilẽtia multũ debilitat & cõtaminat nã3 Iõ pestilentiati bonis cibis & substantialibus sũt sepe nutriẽdi. Multiplica ergo in eis numerũ & minue quan titatẽ. ℞. ergo pulpas galline uł caponis & minutĩ illas incide. postea cũ aliquib9 amigdolis dulcibus optĩe cõ tunde. hoc facto cũ brodio distilla p thamisũ & pone ĩ aliq̃ uase terreo bñ uitriato ad calefaciendũ & calefacto adde modicũ uini granatoꝝ uel agreste & aque rosate: uel alterius aque cordiał. ut mellisse boragĩs zc̃. de hac potõne sepe pestilẽtiato pͥbe. hoc enĩ fieri d3 de trib9 ho ris in tribus uel de q̃tuor horis in q̃tuor ad plus. Alia aqua magnę uirtutis & substantie quę multum egrotan tibus cõuenit qñ nõ pñt aliqd comedere. ℞. unũ caponẽ bñ piguẽ uł unã gallinã & minutĩ incide: & ei9 ossa per optime frãge & ĩ elambico uitreo ad distillãdũ pone. & si uis aquã cordialiorẽ facere plas ducatos & fragmẽta lapidũ ptiosoꝝ & coralos rubeos potes ĩponere: & de hac potione sępe pestilẽtiato donare: põt etiã alio modo hęc potio cordiał fieri. ℞. unum caponem bñ pĩguem & minutim incide: & ei9 ossa poptime frãge & ĩ uaso uitreo pone: & cũ dicto capone. ii. vn. manus xp̃i finis simi. vi. uel. viii. ducatos. plaꝝ lapidũ pciosoꝝ fragmẽ ta & coraloꝝ rubeoꝝ: ac etiã subãm triũ uł q̃tuor aran tioꝝ optĩe mũdatã adde: uaseq͂ obturato in duplici ua se hãc potõ3 p. v. uł. vi. horas facias bulire: postea de di cta potõe egrotãti pͥbe. Mixtura cordiał. ℞. zuchari ro sati uiolati buglossati boragĩati & dyamellisati. añ. vn. i. eñ ꝺ gẽmis. vñ. s. man9 xp̃i finissimi. vñ. ii. man9 xp̃m terrat & cũ dictis zucharibus admiscent; & cũ uno uel

duob9 folijs auri fiat mixtura: Hec mixtura pōt cū aqſ cordialibus diſſolui· poſtea pertamiſū colari & de dicta colatura cū aq̄ cocta frigida īfirmis exiberi· ℞· etiā iulep de arātiis de citro delimōib9· añ· vn· i· miſce & cū aq̄ cocta fria infirmis p̄be· ℞· iulep roſati uiolati ox· zachare· añ· un· i· miſce & cū aq̄ cocta fria exibe Hee potōes cor cōfortāt & calorē febrilē extiguūt. Epithīa ī febrib9 peſtilētialib9 oīo ɔuēit. Iō ne tardes ipm cordib9 īfirmoꝝ applicare· ℞· aquȩ roſate· vn· iiii· melliſſe boragiſ acetoſe & bugloſȩ· añ· vn· ii· aceti optī uernacii· vn· ii· pulueris roſarū ſiluestriū ſandaloꝝ alboꝝ & rubeoꝝ coralorum alboꝝ & rubeorum· an· drag· i· ſ· croci· drag· ii· cāphoř· drag· ii· oīa ſiř miſce & ī dicto epithīate petiā de grana īfūde & aliq̄tulū exp̄me: īfirmoꝝ cordib9 ſepiſſime ap pōe· pōt etiā fieri hic ſaccul9 cordiaľ· ℞· roſaꝝ ſilueſtri uꝫ florū bugloſē boragis· florum roſmarini· meliſſe· añ· drag· ii· cāphoř· dra· ii· ſ· muſci· ſco· i· iaciti: ſmeraldi: & granate añ· gř· iii· ſādalorū· al· & rube· coraloꝝ rube· añ drag· i· au & argē· folia· ii· croci drag· ii· ex oībuſ iſtis fiat ſacculus de rubea ſandone· poſtea hēať tegula calefacta· & cū aq̄ roſa· & aceto optīo uernatō aſp̄gať· deinde ſacculuſ tegule ſuperponať· poſtea īfirmoꝝ cordibuſ appliceť· Ex digno odoramēto bonificať cor & cōfortať· Iō ſepe hoc odoramētuꝫ a peſtilētiatis eſt odorādū· ℞· pulueriſ roſa· ſilueſ· utriuſq; ſandaloꝝ folioꝝ lauri: radicuꝫ valerianȩ & gariofilate· añ· drag· ii· gariofiloꝝ: cinamomi nuciſmuſcatȩ cummellē· ſpice narci· melegete ſtoraciſcalamite· añ· drag· ii· cāphoř· dra· ii· ſ· croci: drag· iii· muſci· ſcro· i· oīa ſubtiliter pulueriȥenť· & in ſcindone de grana ligeť· & ab īfirmis ſepe odoreť· Stomachū ut uomitui reſiſterem9 cuꝫ oleis de citoniis uel de mēta uľ de maſtice uel de abſinthio ſeu de ſpica īunger faciebamuſ poſtea modicum pulueri gariophilorum ſuperaſpergere

ĩpabam9. pestilẽtiatis oĩo uinũ ĩpẽdeř recusabam9. illis solũ aq̃ coctã frigidã cõcedebamus. eosq̃ carnibus pul loꝝ cęteris carnibus meliores & saniores nutrire facie bamus. Cameras ex ture seu ĩcensu uel ex granis guni peri & aliis rebus odoriferis suffumigare iparabamus. Illasq̃ ex aceto aq̃ rosa. aspergere faciebamus. frõdes fi ctiũ salicũq̃. ac etiã persicoꝝ per cameras ꝑsterneř ipa rabamus. unctões & emplastra quę pestiferis apat. bus approximanť. & etiã a doctoribus medicinę ponũť. dif ficilimũ mihi esset cõnumerare. Ideo tue sufficiẽtie reli quo ut meliora exerceat & deteriora relinquat. nullus bar bitõsor ĩ urbe reperiebať q pestilẽtiatos flomare uellet ꝑter unũ quẽ habere posse difficilimũ erat. Iõ illis q bus apata uenenosa cũ acutissima febre õriebanť. hoc mõ succurrebamus. si cito & tẽpore cõueniẽti barbitõso rẽ habere poteramus ĩmediate pestilẽtiatũ de latere in quo apa ortum erat flomare faciebamus. ut si glãdula erat sub ascella dex de brachio dextro & si de sinistra de sinistro. & si sub ambabus ascellis de uenis amboꝝ bra chioꝝ. Si uero apa cõtrahebať post aurẽ dextrã d uena man9 dextre si post sinistrã de sinistra & si post ambas aures d uenis ãbarũ manuũ. & ita d coxis itellige. sũt tñ aliq q dicũt q flomia põt differri usq̃ ad. xii. horas tñ uidimus q illis qbus apa uenenosũ cum acutissima febre aduẽiebat. si usq̃ ad illud tp̃s flomia differebať: magĩ nocebat q̃ ñ iuuabat. aduerte tñ q pestiletiati qb9 apa uenenosũ cũ acutissima febre õriť. si spacium illius temporis ꝑtereunt nullo modo flomandi sunt. quia spi ritus cum sanguine exiit. Caue etiam q in locis emonto riis nullo modo repcusiua apponas. Si ergo regnãte pe ste. accideret quod flomĩ itorem tempore cõuenienti ha bere ñ posses: tene ordinẽ si tibi placz quẽ in succurrẽdo pestilentiati tenebam9. Ventosam ter aũt quater affoca

tā sup apāte si potes appone: si nō potes illā inferi9 per
tres uł q̄tuor digitos pone·postea cuʒ rasorio fortē fac
scarificationē. hoc facto uentosaʒ bn̄ affocatā sup scarifi
catione multociēs reitera: ut nō paruā q̄titateʒ sanguis
attrahat·qd̕ si sanguinē atrahit bonū signū est. Si uero
sanguinē nō atrahit est malū signū· postea hoc emplm
calidū superpone·℞· armoniaci· vn·s.bedell·i·sapini·an̄·
drag·ii·euforbii·castorei·an̄·scropł·i·sinapis piretri·an̄
drag·i·ficuū pinguiū numero q̄tuor·fermēti acri·vn·s·
gume in optio uino albo peroptie dissoluant̃ & colent̃.
deinde ut decet oīa siłr misceant̃ & fiat emplm. qd̕ cali
dū quātū infirmus tollerare possit: apāti applica usq̄ q̊
apā bn̄ extractū sit acute: postea cū emplo maturatio p
cede. ·Illud sępe reiterando seu mutādo usq̄ apā matu
ratū fuerit maturatoq̄ illud cū gamau uel cū sagittella
peroptīe aperi: postea morę cyrugicoꝝ pcede: & semper
in tuo digistio bonā q̄titatē alumis zuchari pone. & men
ti tene oī sero dare infirmo unā pillulā īperialē uł alterā
appriatā: & oī mane potōʒ istā.℞·sirupi de citro·vn·i·s
terre sigillatę·drag·i·aquę sgabiosę·vn·iii·misce & infir
mo p̄be·loco sirupi de citro potes uti sirupo d̕ limōib9
uł de arātus uel uiolato uł rosato uel oxizachara & sic
de aliis pesti cōferētib9.℞.casie bn̄ piguis & nouiter ex
tractę.vn·s.elr·i· de psilio & de suco rosarū·an̄· drag.ii.
dissoluant̃ cū aq̄ sgabiose. & cū vn·i· sirupi uiolati fiat
potio breuis·hāc potōʒ interdū pestilētiato p̄be.etiā ex
aliis solutiuis potes ꝭm qd̕ tibi uidebit̃ potiones siłes
isti cōponere. Clisteria etiam in istis casibus utilia sunt
℞.ergo casie·vn̄·i·elr̄i de psilio·vn·s. dissoluant̃ in deco
ctōe cōi·& cū ·iii· vn̄·olei uiolati· & vn·i·puluerį zuchari
& modico salis fiat clistere. Si glādula esset in coxa dex
tra epar cū epithīate isto epithīa·℞·aque endiuie solatri

plantagīs & semperuiue.añ. vn.ii. aceti optimi. vñ.
iii.boli armēi terrę sigillate.añ.drag.ii.utriusq3 sanda
loꝝ coraloꝝ rubeoꝝ spodii.añ.drag.i.s.cāphoꝛ.drag
i.croci.drag.s.terrāda terrant̄ & cu3 aqs & aceto fiat.
epithīa. Si uero esset in coxa sinistra splenē cū epithīa
te isto epithīa.℞.aq̄ endiuie boraginis & buglosse.añ
vñ.ii.aceti optī.vñ.i.spodii karabe. añ.drag.i.s.utru/
usq3 sandaloꝝ coraloꝝ rubeoꝝ.añ.s.drag.camphore.
scro pl̄.s.croci.drag.i.Si glandula esset sub ascella dex̄
cū epithīate cordiali supi9 descripto cor epithīa. Si ꝟo
ī sinistra cōtineret̄ epithīa cordiale retro circa regiōes
cordis appone & nō supra cor ꝑpter empl̄m qꝺ apati
supponit̄ qa īterdū ista apata ita amplū occupāt locū
qꝺ ꝑpter unctōnes & empl̄a cor epithīari nō pōt.ꝟ si
potes epithīa supra cor suppone & q̄q̄ apa in diuersis
ptib9 corpis cōtinent̄ tñ sp cor epithīare dēs.Si ꝟo
post aures apata cōtinent̄ uētosas spatul̄ & naticis cū
scarificatōe forti appōe.vētose spatul̄ apposite apatib9
post aures cōtentis iuuāt. Etiā uētose cū scarificatōe
naticis applicate apatib9 sub ascellis & in coxis cōten
tis nō puā utilitatē p̄stāt.vētose naticis apposite cum
bona scarificatōe q̄si flomie uene cōis eqpollēt.Ordi/
nē quē circa glādulas bubones & sil̄ia tenebam9 ītel/
lexisti.Nūc uero ꝺ carbuncl̄is antracib9 prunis & sil̄i
b9 nota.Carbūcl̄os antraces & sil̄ia cū isto defensiuo
circū circa p aliq̄s digitos punge.℞.aque solatri sem
p uiue & plātagīs.añ.vn.iiii.olei rosati.vn.i.boli ar/
meni terre sigillate sanguīs draconis.añ.drag.iii.aceti
albi optimi.vñ.iii.oīa sil̄ misce & circū circa carbūcu/
lū punge: postea sup nudū caput apatis hoc empl̄m
superpone. ℞. calcis uiue: salisnitri: cantheridarum:
uirideberis.uitrioli.romani combusti.anna.dragma.i

arsinici·drag·i.s·omnia subtiliter puluerizent̃ & cuȝ sa
pone molli & melle incorporent̃·& fiat emplastruȝ nõ
multum durũ: sed aliquãtulum molle: qd̃ apostemati
superpone: mortificato apate: butiruȝ uel axungiã do
nec remota sit escara pone: postea more cyrugicoruȝ ꝓ
cede. Et ut supius diximus cuȝ substantialibus cibis
pestilẽtiatos rege in quibus semꝑ modicũ agreste uel
uini granatoꝝ fac imponere. Vitella ouoꝝ recentium
sorbilia etiã pestilentiatis utilia sũt. Illis qbus acutissi
ma febris cum dolore capitis aduenit: postea in aliquo
emũtariorũ loco apa orit̃. In succurrẽdo eis hũc mo
dum tene: immediate cõquerunt̃. Ventosas spatul' &
naticis cum bona scarificatione appone: Et sequẽti die
eis farmacũ uel aliud qd̃ tibi uidebit̃ prębe. Orto apo
stemate sicut supius diximus ꝓcede. Quos uero acu
tissima febris cuȝ ꝓfunditate somni tenet. fac omnino
ut eos euigiles. & cum chrysteriis potõibus & uẽtosis
si potes eis auxiliuȝ dones. Illis q apostema uenenosũ
cum acutissima febre & ꝓfunditate somni tenent sicut
supi9 dixim9 ĩ succurrẽdo ꝓcede. q bꝫ acutissimã si
ne apate & cũ apate tenẽt: & die noctuq; nũq̃ reqem
capẽ possunt meliori mõ quo potes cũ rebus cor con
fortantibus ac etiã bonis & delicatis potõibus & clis
teriis eis succurr̃: Qui uero apata sine acutissima febre
tenẽt. hos qdẽ fac flomare si potes. sin aũt cũ uentosis
empl'is potõibus & clisteriis sicut dictũ est ꝓcede. tñ
in istis credo qd̃ flomia usq; ad·xii.boras differri pos
sit. s in illis qbꝫ apata uenenosa cum acutissima febre
aduenıunt: nullo modo flomia usq; ad illud tempus:
differri debet: Sed quanto cicius fit tanto melior & sa
lubrior existit. Multi tamen ex istis qui apata uene
nosa sine acutissima febre tempore pestis tenent ꝓpter

magnas crapulatões & potatões uinoꝝ fumantiũ ac etiã sup̄fluo coitu ĩ seuis accñtib9 ĩcurrũt & moriũt̃ Iõ ista tp̄e pestis tãq̃ mortale uenenũ fugiẽda sũt. sũt enĩ vrine pestilentiatoꝝ aut liuide aut subiugales & hoc dicũt medicie doctores & hoc ẽ ueꝝ. tñ aliqñ ap paret oppositũ. & hoc nr̃o tp̄e sepe uidimus qꝺ urina pestilentiati in substãtia & colorẽ paꝝ differt ab urina sani. Est etiã aliqñ ei9 urina ruffa uł rubea uł spissa: & fetẽs. Ideo aduerte medice ne decipiaris: qm̃ in istis tp̄oribus multi decipiunt̃ & multe fallacie etiã cõmit tunt̃. Aliq̃ ex medicaminib9 qb9 uulg9 magis uteba tur tibi in isto breui opusculo scribere decreuim9. Ali qui erãt q tegulas seu thiapas cuporũ optĩe affocatas in fortissimo aceto extingueuãt. postea in pãnis de ca/ nipa rudib9 & unctuosis ĩuoluebãt & ita calidas ap̄a tib9 applicabãt. ex hoc aliq euadebãt. & aliq moriebã tur. Aliq etiã cũ oleo ꝺ uermib9 terrestrib9 calido sua ap̄ata ungebãt. Aliq etiã cũ istis oleis calidis. s. de ca momilla ꝺ lilio de aneto & ꝺ sambuco mixtis sua ap̄a ta ungebãt: postea ex maluauisco maluis & lapatio acu to cẽpisq; comestibilib9 seu de lilio sub prunis bñ ma cerati cũ butiro & axũgia fermentoq; & croco emplm cõponebãt & calidũ suis ap̄atib9 applicabãt. Aliq etiã erãt q dyalteã bñ dissoluebãt. & tã calidã q tollerare poterãt sua ap̄ata ungebant & re uera sibi utilẽ & ꝓfi cuã reperiebant. Aliqui etiam erant qui uentosis apo/ stemati suppositis & bñ clarificatis cũ illis. q̃tuor oleis sc3 de camomilla zc. ap̄ata ungebãt. postea emplm de gumis calidũ ap̄atibus applicabãt. Aliqui etiã erant q ap̄ata uenenosa in corp̄e tenebãt. & apiũ raninũ qꝺ a uulgo pes milui uł pes anseris nũcupat̃ ĩter lapides niuos cõtundebãt. Postea testã nucis ĩplebãt. & ii ap̄a

erat ĩ coxa dextra in crure dextro: & si ĩ sinistra ĩ sini/
stro crure dictã testã ponebãt: que faciebãt q̃dã u sicã
quã apiebãt. postea cũ butiro ungebãt: & ita si ĩ aliis
locis emũtoriis apa erãt dictũ medicamen manib9 uł
brachiis applicabãt. ungẽdo sp eoꝝ apata cuz oleo de
camomilla & de aneto zc. postea emplm de maluisco
suis apatib9 supponebãt. Aliq etiã erãt q testã nucis
uiridi de cortice uidalpe ĩter lignũ & supiorẽ corticez
existẽtẽ ĩplebãt. & sicut dictũ ẽ de apio ranino siłi ar
te de isto laborabãt. Aliq etiã erãt q apatib9 tibiis &
coxis sanguisugas applicabãt. Aliqui etiã erãt q q̃ pri
mũ febrl eos ĩuadebat unũ bonũ coclear suľphuris ui/
ui optĩe pulverazati cuz medio cieto uini albi subtilis
aliq̃tulũ tepidi bibebãt & ex magna uirtute & potẽtia
huius medicamĩs apata a corpe exiebãt: & orta cũ em
plo & oleis supius dictis ꝓcedebãt. Aliq erãt q cepe
scaloniã & spicã alei & .xx. grana pipis cũ sale & calce
uiua cõtũdebãt & cũ melle & sapone liqdo emplm fa/
ciebãt. postea testã nucis dicto emplo ĩplebant q̃ an/
traci uł carbũculo supponebãt. Aliq etiã ex sanis erãt
q seipos a peste pseurare uolebãt & cũ cãtheridibus
& fortib9 herbis & acutis medicamĩb9 sua crura ulce
rabãt ulceratisq; cũ butiro & axũgia ꝓcedebãt. Mul
ta & multa alia medicamĩa qbus uulg9 utebãť ibi ad
dere potuissez. que & mihi scribẽti: & tibi legẽti: cete/
risq; intuẽtibus: tediũ nõ inferãt illa p̃termittere decre
ui. Bñ uale: & tuũ Rolandũ Capellutũ chry. philoso
phũ ad tua uota respirantẽ intellige: Sed iterũ te rogo
ut omniuz reruz tuarum exitum consideres.

Rome impressum p Ingeniosuz virũ Ma
gistrũ Vdalricũ gallũ de Almania.

